

معاینه بالینی دام‌های مزرعه

تألیف

پیتر جکسون و پیتر کاک کرافت

مترجمان

دانشیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

استاد دانشکده دامپزشکی دانشگاه شیراز

استاد دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

دانشیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

دکتر محمدرضا مخبر دزفولی

دکتر علی رضاخانی

دکتر محمدقلی نادعلیان

دکتر محمود بلورچی

انتشارات دانشگاه تهران

شماره ۲۸۱۳

شماره مسلسل ۶۵۶۳

Jackson, Peter G. G.

جکسون، پتر
معاینه بالینی دام‌های مزرعه / تألیف پتر جکسون، پتر کاک گرافت؛ مترجمان محمدرضا مخبر دزفولی ... و دیگران [] تهران: دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات، ۱۳۸۵.
۶۲۷ ص. مصور، جدول. (انتشارات دانشگاه تهران: شماره ۲۸۱۳).

ISBN 978-964-03-5478-0

Clinical Examination of Farm Animals.

عنوان اصلی:
۱. دامپزشکی - - تشخیص. کاک گرافت، پتر D Cockcroft, Peter D مخبر دزفولی، محمدرضا مترجم. دانشگاه تهران. مؤسسه انتشارات.

۱۳۸۹

۶۳۷/۰۸۹۶۰۷۵

SF ۷۷۱ / ج ۸ م ۶

م ۸۵-۰۰۷۹۵

شماره کتابشناسی ملی

عنوان: معاینه بالینی دام‌های مزرعه
تألیف: پتر جکسون - پتر کاک گرافت
ترجمه: دکتر محمدرضا مخبر دزفولی - دکتر علی رضاخانی - دکتر محمدقلی نادعلیان -
دکتر محمود بلورچی

نوبت چاپ: دوم

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

ناشر: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

چاپ و صحافی: مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۰۳ - ۵۴۷۸ - ۰

ISBN 978-964-03-5478-0

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مترجمان است»

«کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است»

بها: ۱۰۰۰۰۰ ریال

خیابان کارگر شمالی - خیابان شهید فرش مقدم - مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران

پست الکترونیک: press@ut.ac.ir - سایت: www.press.ut.ac.ir

بخش و فروش: تلفکس ۸۸۰۱۲۰۷۸

بنام خدا

فهرست مندرجات

۰	مقدمه نویسندگان، پیتر جکسون و پیتر کاک کرافت.....
۱	فصل اول.....
۱	مبانی معاینه بالینی.....
۲	شکایت دامدار.....
۳	تاریخچه بیمار(ها).....
۵	معاینه دام.....
۶	روش‌های مورد استفاده در مرحله معاینه فیزیکی.....
۹	فصل دوم.....
۹	معاینه بالینی عمومی گاو.....
۱۰	مقید کردن برای معاینه.....
۱۴	ارزیابی دام‌هایی که مرده یافت شده‌اند.....
۱۵	فصل سوم.....
۱۵	معاینه بالینی دستگاه لنفاوی.....
۱۷	محل قرارگیری گره‌های لنفی.....
۲۳	فصل چهارم.....
۲۳	معاینه بالینی پوست.....
۲۵	تاریخچه بیمار.....
۲۶	ارزیابی پوست به روش مشاهده.....

----- معاینه بالینی دام‌های مزرعه

ارزیابی پوست به روش ملامه	۲۷
نشانه‌های بالینی مرتبط با برخی بیماری‌های پوستی گاو	۳۱
بیماری‌های باکتریایی پوست	۳۶
بیماری‌های قارچی پوست	۳۸
بیماری‌های ویروسی پوست	۳۹
علل تغذیه‌ای بیماری‌های پوست	۴۲
علل مادرزادی بیماری‌های پوست	۴۶
روش‌های تشخیص اختصاصی	۴۷

فصل پنجم

معاینه بالینی سر و گردن. بازرسی و مشاهده	۵۱
چشم‌ها	۵۸
بوزه و منخرین	۶۸
دهان	۶۹
بازرسی سطح داخلی حلق و حنجره	۷۵
آندوسکوپی مجرای بینی، حلق، حنجره، نای و مری	۷۶
نشانه‌های بالینی و تشخیص چوک در گاو	۸۴

فصل ششم

معاینه بالینی دستگاه قلبی عروقی	۹۰
نشانه‌های نارسایی قلبی	۹۱
رنگ مخاط‌ها	۹۴
شنیدن صدای قلب	۹۷
صداهاى غیرطبیعی قلب	۹۹
آزمایش‌های تشخیصی تکمیلی	۱۰۳
الکتروکاردیوگراف	۱۰۴

۱۰۵	ارزیابی با اولتراسوند.....
۱۰۷	رادیوگرافی.....
۱۰۹	نشانه‌های بالینی بیماری‌های اختصاصی قلب.....
۱۱۱	بیماری‌های عروق خونی.....

فصل هفتم..... ۱۱۹

۱۱۹	معاینه بالینی دستگاه تنفس.....
۱۲۱	تنفس طبیعی.....
۱۲۴	تظاهرات بیماری‌های تنفسی.....
۱۲۶	تاریخچه، پنومونی گوساله و پنومونی در گاوهای در حال رشد و بالغ.....
۱۲۸	تنفس غیرطبیعی.....
۱۳۰	گوش دادن ریه.....
۱۳۲	تشخیص و تفسیر صداهای تنفس غیرطبیعی.....
۱۳۷	ارزیابی تکمیلی.....
۱۳۸	شستشوی برونکوالونولر (BAL).....
۱۴۱	رادیوگرافی.....
۱۴۲	اولتراسونوگرافی.....
۱۴۴	بزل قفسه سینه.....
۱۴۵	نمونه‌برداری از ریه.....

فصل هشتم..... ۱۴۹

۱۴۹	معاینه بالینی دستگاه گوارش.....
۱۵۲	رفتار طبیعی و فیزیولوژی.....
۱۵۴	بیماری‌هایی که در گاو بالغ روی می‌دهد.....
۱۵۵	تاریخچه - نشانه‌های بارز.....
۱۵۶	بازرسی محیط - مشاهده از راه دور.....

و ----- معاینه بالینی دام‌های مزرعه

بازرسی فیزیکی - معاینه طرف چپ شکم	۱۵۹
شکبه و نگاری	۱۶۱
آزمایش اریک ویلیامز	۱۶۸
معاینه طرف راست حفره شکم	۱۷۲
کبد	۱۷۴
بازرسی محتویات پرده صفاق	۱۷۷
بازرسی مقعدی	۱۷۸
بازرسی مدفوع	۱۸۰
بیماری‌هایی که در گوساله بروز می‌کند	۱۸۲
معاینه گوساله	۱۸۳
معاینه راست روده و مدفوع	۱۸۹
آزمایش‌ها و اندازه‌گیری‌های هماتولوژی، بیوشیمیایی و اسیدوباز	۱۹۰
بررسی‌های بیشتر - نمونه‌برداری از مایع شکبه	۱۹۳
لاپاراتومی و روموتومی اکتشافی	۱۹۷
بزل حفره شکم و آنالیز مایع صفاقی	۱۹۸
رادیولوژی	۲۰۱
اولتراسونوگرافی	۲۰۲
تکه‌برداری از کبد	۲۰۳

فصل نهم

معاینه بالینی دستگاه ادراری	۲۰۹
کلیه‌ها	۲۱۰
میزنای‌ها (حالب)	۲۱۱
مثانه	۲۱۲
پیشابراه - تلیه‌ها و گاوهای ماده	۲۱۳
جمع‌آوری نمونه ادراری	۲۱۴

۲۱۵	تجزیه ادرار در گاو
۲۱۷	اختلالات دفع و تجزیه ادرار
۲۲۰	آزمایش های تکمیلی عملکردی کلیوی
۲۲۱	نمونه برداری از کلیه
۲۲۵	معاینه از راه راست روده
۲۲۶	معاینه قسمت های تناسلی
۲۲۶	اختلالات مادرزادی - هیپوسپادیا - مجرای اوراک باز
۲۲۸	بیماری های کلیه - پیلونفریت
۲۲۹	نئوپلاسم های کلیوی
۲۳۰	بیماری های مثانه و پیشابراه
۲۳۲	بیماری هایی که موجب هماتوری در گاو می شوند
۲۳۳	بیماری هایی که موجب هموگلوبینوری در گاو می شوند
۲۳۷	فصل دهم
۲۳۷	معاینه بالینی دستگاه تناسلی ماده
۲۳۹	تعیین هویت دام - تاریخچه دام - تاریخچه گله
۲۴۰	مدیریت گله
۲۴۱	مشاهده بیمار
۲۴۳	معاینات دستگاه تناسلی دام ماده
۲۴۶	ترشحات فرج و یا مهبل
۲۴۷	معاینه دستگاه تناسلی ماده از راه راست روده
۲۵۳	تشخیص آبستنی از طریق راست روده
۲۵۵	تخمندان ها
۲۵۷	بیماری کیست تخمدانی
۲۵۸	معاینات اولتراسونوگرافیک دستگاه تناسلی
۲۵۹	تشخیص آبستنی به روش اولتراسونوگرافی

ح ----- معاینه بالینی دام‌های مزرعه

۲۶۱	معاینات مهبل
۲۶۲	سرویکس (گردن رحم)
۲۶۴	آزمایش‌های تشخیصی اختصاصی
۲۶۵	بیوپسی رحم
۲۶۶	علائم بالینی و تشخیص بعضی دیگر از عوارض دستگاه تناسلی گاو ماده
۲۶۶	هیدروپس آلتوتیس - هیدروپس آمینون
۲۶۷	مومیایی شدن جنین - له‌شدگی جنین

فصل یازدهم

۲۷۱	معاینه بالینی دستگاه تناسلی نر
۲۸۶	معاینه از راه راست روده
۲۸۹	ارزیابی میل جنسی
۲۹۵	شاخص‌های طبیعی منی در گاو نر
۲۹۶	آزمون‌های تشخیص تکمیلی

فصل دوازدهم

۳۰۱	معاینه بالینی پستان
۳۰۶	ادم (خیز) پستان
۳۱۰	آبله کاذب گاوی
۳۱۵	انسدادهای سرپستان
۳۱۷	ورم پستان
۳۲۶	نمونه‌گیری از شیر ورم پستانی برای کشت باکتریایی

فصل سیزدهم

۳۳۳	معاینه بالینی دستگاه عضلانی اسکلتی
۳۳۵	پرونده دامداری و مشخصات دام

۳۳۷	 معاینه بالینی عمومی
۳۴۰	 ارزیابی حرکت یا راه رفتن
۳۴۲	 معاینه بالینی سُم
۳۵۹	 اندام‌ها، آناتومی
۳۶۰	 معاینه بالینی اندام‌ها
۳۷۸	 معاینه بالینی گاو زمین‌گیر
۳۸۳	 معاینه اندام‌های حرکتی
۳۸۶	 ارزیابی‌های تکمیلی
۳۸۸	 بزل مفصل و تجزیه و تحلیلی مایع مفصلی
۴۰۱	 فصل چهاردهم
۴۰۱	 معاینه بالینی دستگاه عصبی
۴۰۴	 تاریخچه
۴۰۷	 معاینه سر
۴۱۲	 علائم بالینی مرتبط با ضایعات اعصاب جمجمه‌ای (سری)
۴۱۳	 علائم بالینی مرتبط با ضایعات مخ
۴۱۴	 علائم بالینی مرتبط با ضایعات بیماری دهلیزی
۴۱۷	 آزمایش‌های سنجش رفلکس
۴۱۸	 محل‌یابی آسیب‌های نخاعی
۴۲۰	 معاینه حالت بدن و طرز راه رفتن
۴۳۴	 نمونه‌گیری از مایع مغزی - نخاعی
۴۴۱	 فصل پانزدهم
۴۴۱	 معاینه بالینی گوسفند
۴۴۳	 تاریخچه دامداری و بیماری
۴۴۷	 مشکلات سم

ی ----- معاینه بالینی دام‌های مزرعه

۴۴۸	مشاهده حیوان‌های بیمار (بازرسی از راه دور).....
۴۵۲	نشانه‌های عصبی.....
۴۵۴	معاینه بالینی.....
۴۵۷	پوست.....
۴۶۷	قفسه سینه.....
۴۶۹	حفره شکم.....
۴۷۰	دستگاه ادراری.....
۴۷۱	معاینه دستگاه تناسلی خارجی دام نر - اسکروتوم.....
۴۷۴	پستان.....
۴۷۶	اندام‌های حرکتی و پاها.....
۴۸۰	دستگاه عصبی.....
۴۸۴	معاینه‌های بیشتر.....
۴۸۷	معاینه بره‌ها - تاریخچه.....
۴۹۰	معاینه فیزیکی.....
۴۹۸	بررسی‌های بیشتر.....

فصل شانزدهم..... ۴۹۹

۴۹۹	معاینه بالینی خوک.....
۵۰۰	ویژگی معاینه بالینی خوک.....
۵۰۱	سابقه خوک‌داری - شکایت دامدار - تاریخچه و تاریخچه گذشته.....
۵۰۲	تاریخچه کوتاه‌مدت (فعلی).....
۵۰۳	مشخصات.....
۵۰۴	محیط خوک‌ها.....
۵۰۷	مشاهده خوک‌ها - مشاهده اولیه خوک‌های آرام.....
۵۰۹	واکنش خوک‌ها در برابر افراد - درجه‌بندی وضعیت بدن.....
۵۱۰	مشاهده خوک ماده و تولد خوک‌ها در جایگاه تولیدمثل.....

مشاهده ظاهر و حرکت توله خوک‌ها - مشاهده شیر خوردن توله خوک‌ها	۵۱۱
ارزیابی خوک ماده در جایگاه تولیدمثل	۵۱۳
مشاهدات بالینی - تنفس	۵۱۴
نشانه‌های عصبی	۵۱۵
لنگش	۵۱۷
اسهال	۵۱۸
خارش	۵۱۹
بدشکلی بدن - ورم‌های غیرطبیعی سطح بدن	۵۲۰
معاینه بالینی - مهار برای معاینه	۵۲۲
آرام کردن خوک‌ها	۵۲۲
خوک‌های بالغ - دما، نبض و تنفس	۵۲۵
گره‌های لنفاری لاشه	۵۲۷
پوست	۵۲۸
سر	۵۳۱
گردن - قلب	۵۳۳
ریه‌ها - شکم	۵۳۴
پرینه - اندام تناسلی خارجی در ماده خوک	۵۳۶
کاوش مقعدی در ماده خوک - اندام تناسلی خارجی در خوک نر	۵۳۷
پستان	۵۳۸
دستگاه ادراری	۵۴۰
اندام‌های حرکتی و سُم‌ها	۵۴۱
مفاصل - شکستگی‌ها	۵۴۴
پارگی ماهیچه	۵۴۵
توله خوک‌ها	۵۴۶
پوست - سر	۵۴۷
حفره شکم - تورم مفاصل - سُم	۵۴۸

ل ----- معاینه بالینی دام‌های مزرعه

اسهال - کمک تشخیصی دیگر ۵۴۹

فصل هفدهم ۵۵۳

معاینه بالینی بز ۵۵۳

تاریخچه ۵۵۴

مشاهده بیمار ۵۵۵

معاینه بالینی ۵۵۸

پوست ۵۵۹

بیماری‌های رایج پوست ۵۶۰

بیماری‌های باکتریایی و ویروسی پوست ۵۶۳

دستگاه قلبی عروقی ۵۶۸

دستگاه تنفس ۵۶۹

دستگاه گوارش ۵۷۰

دستگاه ادراری ۵۷۴

دو جنسیتی ۵۷۷

آبستنی و آبستنی کاذب ۵۷۹

اسکن شکمی اولتراسونوگرافی - پرتونگاری ۵۸۰

دستگاه تناسلی نر ۵۸۳

پستان ۵۸۷

دستگاه حرکتی ۵۸۹

معاینه اندام‌های حرکتی ۵۹۲

بیماری‌های عصبی ۵۹۵

سندروم بزغاله شل ۵۹۷

اسکراپی ۵۹۸

پیوست‌ها ۶۰۱

- پیوست شماره ۱: مقادیر فیزیولوژیک طبیعی ۶۰۱
- پیوست شماره ۲: مقادیر مرجع آزمایشگاهی: هماتولوژی-جدول A۲-۱ ۶۰۲
- جدول A۲-۲: هماتولوژی ۶۰۳
- پیوست شماره ۳: مقادیر مرجع آزمایشگاهی: بیوشیمیایی ۶۰۴
- جدول A۳-۱: محتویات سرم - واحدهای قراردادی ۶۰۴
- جدول A۳-۲: محتویات سرم واحدهای بین‌المللی ۶۰۷

فهرست نگاره‌های کتاب معاینه بالینی دام‌های مزرعه

- ۱- نگاره ۳-۱: محل قرار گرفتن گره‌های لنفاوی قابل لمس در گاو ۱۷
- ۲- نگاره ۴-۱: پوست گاو نشان‌دهنده ضایعات محیط است که به آن وارد شده است ۲۶
- ۳- نگاره ۴-۲: آلودگی به شیش ۳۲
- ۴- نگاره ۴-۳: آلودگی قاعده دم به جرب کرریوپتیک ۳۵
- ۵- نگاره ۴-۴: ضایعه پوستی روی لب سمت چپ به وسیله آکتیوباسیلوس لینیرزی ۳۸
- ۶- نگاره ۴-۵ و ۴-۶: به ترتیب ضایعات فارچی و زگیل بر روی گردن گوساله و تلیسه ۳۹
- ۷- نگاره ۴-۷: استوماتیت پاپولی در اطراف پوزه تلیسه ۴۰
- ۸- نگاره ۴-۸: هماتوم بزرگ زیرپوستی در گاو ۴۴
- ۹- نگاره ۴-۹: گوساله‌ای با دلمه شیر در صورت ۴۵
- ۱۰- نگاره ۴-۱۰: گوساله‌ای با حساسیت به نور ۴۶
- ۱۱- نگاره ۵-۱: منظره جانبی سر و گردن گاو ۵۱
- ۱۲- نگاره ۵-۲: تورم غیرطبیعی صورت در گاو و گوساله ۵۳
- ۱۳- نگاره ۵-۳: منظره قدامی سر گاو ۵۴
- ۱۴- نگاره ۵-۶: گاو مبتلا به لیتریوز (افتادگی گوش چپ) ۵۷
- ۱۵- نگاره ۵-۷: معاینه بخش‌های خارجی چشم ۶۰
- ۱۶- نگاره ۵-۸: بیماری‌های چشم ۱ ۶۱
- ۱۷- نگاره ۵-۹: بیماری‌های چشم ۲ ۶۵
- ۱۸- نگاره ۵-۱۰: مشاهده فوندوس چشم گاو با استفاده از افتالموسکوپ ۶۶
- ۱۹- نگاره ۵-۱۱: ته چشم گوساله که باقی‌مانده‌های سرخرگ هیالوئید را نشان می‌دهد ۶۷
- ۲۰- نگاره ۵-۱۲: پوزه تلیسه که جراحات خشک تورم پاپولی دهان را نشان می‌دهد ۶۹
- ۲۱- نگاره ۵-۱۳: استفاده از دهان بازکن بانگ ۷۰
- ۲۲- نگاره ۵-۱۴: شکاف کام و دیفتری در دهان گوساله ۷۱
- ۲۳- نگاره ۵-۱۵: حیوان مبتلا به تب برفکی. زخم بزرگی روی زبان مشاهده می‌شود ۷۴
- ۲۴- نگاره ۵-۱۶: منظره حنجره گاو از راه یک لوله گشاد دیده می‌شود ۷۵
- ۲۵- نگاره ۵-۱۷: منظره حنجره از راه آندوسکوپ ۷۸

- ۲۶- نگاره ۱۸-۵: منظره آندوسکوپی نای گاو ۷۹
- ۲۷- نگاره ۱۹-۵: منظره آندوسکوپی مری گاو ۸۰
- ۲۸- نگاره ۲۰-۵: تحرک مفاصل اطلسی - پس سری و اطلسی - محوری ۸۵
- ۲۹- نگاره ۲۱-۵: منظره جانبی گردن - معاینه نای ۸۶
- ۳۰- نگاره ۲۲-۵: عبور لوله بینی - معدی در گاو ۸۵
- ۳۱- نگاره ۱-۶: موقعیت قلب و عروق در گاو ۹۰
- ۳۲- نگاره ۲-۶: گاو نر مبتلا به نارسایی سمت راست قلب، به ادم زیر فک و ناحیه غیبب و اتساع ورید و داج توجه کنید ۹۱
- ۳۳- نگاره ۳-۶: موقعیت دریچه‌های قلبی در گاو ۹۹
- ۳۴- نگاره ۴-۶: موقعیت دریچه سه لتی قلب ۱۰۰
- ۳۵- نگاره ۵-۶: موقعیت دریچه‌های قلبی زمانی که از بالا نگاه شود ۱۰۱
- ۳۶- نگاره ۶-۶: ثبت الکتروکاردیوگرام در گاو ۱۰۵
- ۳۷- نگاره ۷-۶: نوار قلب ثبت شده در یک گاو سالم ۱۰۵
- ۳۸- نگاره ۸-۶: شمای اسکن اولتراسونوگرافی از یک گاو مبتلا به پریکاردیت ۱۰۶
- ۳۹- نگاره ۹-۶: بزل کیسه پریکارد ۱۰۸
- ۴۰- نگاره ۱-۷: نمای جانبی ریه راست و چپ ۱۲۰
- ۴۱- نگاره ۲-۷ و ۳-۷: ریه چپ و راست در قفسه سینه ۱۲۲
- ۴۲- نگاره ۴-۷: مقطع افقی قفسه سینه در محازات قسمت بالای بازو ۱۲۳
- ۴۳- نگاره ۵-۷: محل و محدوده پیش کفنی و میدان سینه ریه راست ۱۲۳
- ۴۴- نگاره ۶-۷: برخی از نشانه‌های بالینی در گاو مبتلا به بیماری شدید تنفسی ۱۲۵
- ۴۵- نگاره ۷-۷: افزایش حرکات تنفسی با بستن راه تنفس به وسیله دستکش پلاستیکی ۱۳۱
- ۴۶- نگاره ۸-۷: نمونه‌های پاتولوژی ریه ۱۳۵
- ۴۷- نگاره ۹-۷: روش دقه کردن قفسه سینه ۱۳۶
- ۴۸- نگاره ۱۰-۷: شششوی برونکوالونولار ۱۴۰
- ۴۹- نگاره ۱۱-۷: بزل قفسه سینه ۱۴۵
- ۵۰- نگاره ۱۲-۷: نمونه برداری از ریه ۱۴۶

ع - معاینه بالینی دام‌های مزرعه

- ۵۱- نگاره ۸-۱: مجرای گوارشی ۱۵۱
- ۵۲- نگاره ۸-۲: احشای حفره شکمی با نگاهی از سمت چپ ۱۵۱
- ۵۳- نگاره ۸-۳: احشای حفره شکمی با نگاهی از سمت راست ۱۵۲
- ۵۴- نگاره ۸-۴: محیط طبیعی و جانبی حفره شکم ۱۵۸
- ۵۵- نگاره ۸-۵: نفخ شکم ۱۵۹
- ۵۶- نگاره ۸-۶: اتساع ناشی از پنوموپریتونوم ۱۶۰
- ۵۷- نگاره ۸-۷: اتساع ناشی از $\frac{1}{4}$ پستی چپ و شکمی راست حفره شکم ۱۶۰
- ۵۸- نگاره ۸-۸: آسیب در گاو ۱۶۱
- ۵۹- نگاره ۸-۹: گوش کردن حرکات شکم در گاو ۱۶۳
- ۶۰- نگاره ۸-۱۰: عبور دادن لوله معدی از راه حفره بینی به شکم در گاو ۱۶۴
- ۶۱- نگاره ۸-۱۱: تورم ضربه‌ای نگاری در گاو ۱۶۵
- ۶۲- نگاره ۸-۱۲: آزمایش وارد آوردن فشار به جدوگاه در گاو ۱۶۷
- ۶۳- نگاره ۸-۱۳: آزمایش میله برای جستجوی درد ۱۶۷
- ۶۴- نگاره ۸-۱۴: دقه برای جستجوی درد ۱۶۸
- ۶۵- نگاره ۸-۱۵: جابجایی شیردان به طرف چپ ۱۶۹
- ۶۶- نگاره ۸-۱۶: پیشرفت شیردان جابجا شده در طرف چپ ۱۷۰
- ۶۷- نگاره ۸-۱۷: توپوگرافی محل‌هایی که ممکن است صداهای زنگی با دقه و گوش کردن در طرف چپ شنیده شود ۱۷۲
- ۶۸- نگاره ۸-۱۸: توپوگرافی محل‌هایی که ممکن است صداهای زنگی با دقه و گوش کردن در طرف راست شنیده شود ۱۷۳
- ۶۹- نگاره ۸-۱۹: گوساله با اسهال شدید ۱۸۴
- ۷۰- نگاره ۸-۲۰: گوساله‌ای با شکم خمره‌ای ۱۸۶
- ۷۱- نگاره ۸-۲۱: اتساع $\frac{1}{4}$ پستی چپ حفره شکم در یک گوساله مبتلا به نفخ عود کننده ۱۸۷
- ۷۲- نگاره ۸-۲۲: ورم ناف در یک گوساله ۱۹۱
- ۷۳- نگاره ۸-۲۳: ساختارهای مادرزادی ناف ۱۹۲

- ۷۴- نگاره ۸-۲۴: محل‌های بزل حفره شکم در گاو..... ۱۹۹
- ۷۵- نگاره ۸-۲۵: نشان‌گذاری‌های توپوگرافی برای بیوپسی کبد..... ۲۰۴
- ۷۶- نگاره ۸-۲۶: تصویر مقطع عرضی در سطح یازدهمین فضای بین دنده‌ای..... ۲۰۵
- ۷۷- نگاره ۹-۱: شمایی از کلیه چپ گاو که به وسیله کیسه پشتی شکمبه به سمت راست جابجا شده است..... ۲۱۱
- ۷۸- نگاره ۹-۲: شمایی برای لمس حالب درگیر از راه کاوش مقعدی..... ۲۱۲
- ۷۹- نگاره ۹-۳: روش تکه برداری از کلیه..... ۲۲۲
- ۸۰- نگاره ۹-۴: گوساله نر مبتلا به پارگی پیشابراه..... ۲۲۴
- ۸۱- نگاره ۹-۵: غلاف قضیب گوساله مبتلا به سنگ مجاری ادراری..... ۲۲۵
- ۸۲- نگاره ۹-۶: گوساله نر مبتلا به هیوسپادیا..... ۲۲۷
- ۸۳- نگاره ۹-۷: گوساله ماده مبتلا به کیست مادرزادی مجرای اوراک..... ۲۲۸
- ۸۴- نگاره ۱۰-۱: دستگاه تناسلی گاو غیرآبستن..... ۲۳۸
- ۸۵- نگاره ۱۰-۲: تناسب ضعیف ناحیه پرینه در گاو با فرورفتگی مقعد و جابجایی فرج..... ۲۴۵
- ۸۶- نگاره ۱۰-۳: عقب کشیدن رحم گاو بالغ غیرآبستن..... ۲۴۹
- ۸۷- نگاره ۱۰-۴: جزئیات تشریحی دستگاه تناسلی گاو..... ۲۵۰
- ۸۸- نگاره ۱۰-۵: رحم گاو در حدود هفته دهم آبستنی..... ۲۵۳
- ۸۹- نگاره ۱۰-۶: لمس جنین از راه راست روده در اواخر آبستنی..... ۲۵۵
- ۹۰- نگاره ۱۰-۷: شمای تصویری یک گاو سیکلیک..... ۲۵۶
- ۹۱- نگاره ۱۰-۸: منظره سرویکس گاو از راه واژینوسکوپی..... ۲۶۳
- ۹۲- نگاره ۱۰-۹: اوروواژینا در گاو..... ۲۶۴
- ۹۳- نگاره ۱۱-۱: دستگاه تناسلی گاو نر..... ۲۷۲
- ۹۴- نگاره ۱۱-۲ و ۱۱-۳: به ترتیب لمس بیضه‌ها و اندازه‌گیری محیط بیضه..... ۲۷۸
- ۹۵- نگاره ۱۱-۴: ساختارهای داخل کیسه بیضه..... ۲۸۰
- ۹۶- نگاره ۱۱-۵: انحراف مارپیچی آلت تناسلی نر..... ۲۸۳
- ۹۷- نگاره ۱۱-۶: فیبرو پاپیلوما به حشفه آلت تناسلی..... ۲۸۳
- ۹۸- نگاره ۱۱-۷: پارگی تونیکا آلبوژینا آلت تناسلی..... ۲۸۴

- ۹۹- نگاره ۸-۱۱: شمای غدد ضمایم جنسی قابل لمس در معاینه رکتال ۲۸۶
- ۱۰۰- نگاره ۹-۱۱: واژن مصنوعی برای جمع‌آوری منی از گاو نر ۲۹۵
- ۱۰۱- نگاره ۱-۱۲: رباط‌های معلقه پستان ۳۰۳
- ۱۰۲- نگاره ۲-۱۲: برش عرضی سرپستان طبیعی ۳۰۴
- ۱۰۳- نگاره ۳-۱۲: هیپرکراتوز ملایم ۳۰۸
- ۱۰۴- نگاره ۴-۱۲: هیپرکراتوز شدید ۳۰۸
- ۱۰۵- نگاره ۵-۱۲: لکه سیاه ۳۰۹
- ۱۰۶- نگاره ۶-۱۲: آبله کاذب گاوی ۳۱۱
- ۱۰۷- نگاره ۷-۱۲: مامیلیت ناشی از هریس و وروس گاوی ۳۱۲
- ۱۰۸- نگاره ۸-۱۲: مامیلیت ناشی از هریس و وروس گاوی (مرحله نهایی) ۳۱۲
- ۱۰۹- نگاره ۹-۱۲: زگیل به‌طور گسترده‌ای پراکنده است ۳۱۳
- ۱۱۰- نگاره ۱۰-۱۲: زگیل به‌طور وسیعی نزدیک هم قرار دارند ۳۱۳
- ۱۱۱- نگاره ۱۱-۱۲: ترک‌ها ۳۱۴
- ۱۱۲- نگاره ۱۲-۱۲: گرفتگی‌های سرپستان ۳۱۵
- ۱۱۳- نگاره ۱۳-۱۲: نمونه‌برداری شیر برای آزمون کالیفرنایی ۳۲۶
- ۱۱۴- نگاره ۱۴-۱۲: نمونه‌برداری از شیر برای کشت باکتریایی ۳۲۷
- ۱۱۵- نگاره ۱-۱۳: قرار گرفتن بیش از حد پاها در زیر بدن ۳۳۹
- ۱۱۶- نگاره ۲-۱۳: قرار دادن بیش از حد پاها به عقب ۳۴۱
- ۱۱۷- نگاره ۳-۱۳: آناتومی عملکردی سم گاو ۳۴۴
- ۱۱۸- نگاره ۴-۱۳: هیپرپلازی بین انگشتی، پنجه شکسته و ترک‌ها ۳۴۶
- ۱۱۹- نگاره ۵-۱۳: آرتریت عفونی مفصل بین انگشتی پایینی ۳۴۶
- ۱۲۰- نگاره ۶-۱۳: گندیدگی سم ۳۴۷
- ۱۲۱- نگاره ۷-۱۳: تورم بافت مورو مزمن سم ۳۴۸
- ۱۲۲- نگاره ۸-۱۳: اجسام خارجی در سم ۳۴۹
- ۱۲۳- نگاره ۹-۱۳: گندیدگی در سم ۳۵۰
- ۱۲۴- نگاره ۱۰-۱۳: پاشنه لجنی، انباشتگی خط سفید و اولسر کف سم ۳۵۱

- ۱۲۵- نگاره ۱۱-۱۳ : درماتیت انگشتی (پاشنه توت‌فرنگی)..... ۳۵۲
- ۱۲۶- نگاره ۱۲-۱۳ : درماتیت انگشتی (درماتیت زگیلی)..... ۳۵۳
- ۱۲۷- نگاره ۱۳-۱۳ : توزیع وزن بر روی سم اصلاح شده..... ۳۵۶
- ۱۲۸- نگاره ۱۴-۱۳ : حالت ضربدري اندام‌های جلویی در اثر شکستگی استخوان بند دوم..... ۳۵۷
- ۱۲۹- نگاره ۱۵-۱۳ : استخوان‌ها و مفاصل اندام‌های حرکتی جلویی..... ۳۶۱
- ۱۳۰- نگاره ۱۶-۱۳ : استخوان‌ها و مفاصل اندام حرکتی عقبی..... ۳۶۲
- ۱۳۱- نگاره ۱۷-۱۳ : حلقه لگن و استخوان خاجی..... ۳۶۳
- ۱۳۲- نگاره ۱۸-۱۳ : آرتريت عفونی مفاصل خرگوشي و زانوی یک گوساله..... ۳۶۵
- ۱۳۳- نگاره ۱۹-۱۳ : انقباض تاندون‌های خم کننده اندام حرکتی جلویی..... ۳۷۱
- ۱۳۴- نگاره ۲۰-۱۳ : گاو زمین گیر در موقعیت طبیعی..... ۳۷۸
- ۱۳۵- نگاره ۲۱-۱۳ : ورود سوزن به مفصل زانو..... ۳۸۹
- ۱۳۶- نگاره ۲۲-۱۳ : بی‌حسی منطقه‌ای تزریق وریدی اندام حرکتی عقبی..... ۳۹۲
- ۱۳۷- نگاره ۲۳-۱۳ : بی‌حسی منطقه‌ای تزریق وریدی اندام حرکتی عقبی (منظر جانبی)..... ۳۹۳
- ۱۳۸- نگاره ۲۴-۱۳ : روش اصلاح سم..... ۳۹۴
- ۱۳۹- نگاره ۱-۱۴ : پارالیزی اعصاب صورتی..... ۴۰۸
- ۱۴۰- نگاره ۲-۱۴ : رفلکس تثبیت. حرکت سر و چشم‌ها..... ۴۱۰
- ۱۴۱- نگاره ۳-۱۴ : پاسخ به تهدید..... ۴۱۰
- ۱۴۲- نگاره ۴-۱۴ : اپیستوتونوس در یک گوساله..... ۴۱۳
- ۱۴۳- نگاره ۵-۱۴ : بیماری مخچه. ایستادن به حالت باز و بالا نگهداشتن سر..... ۴۱۵
- ۱۴۴- نگاره ۶-۱۴ : رفلکس‌های پدال، پوستی، کشکک و ماهیچه سه سر..... ۴۱۸
- ۱۴۵- نگاره ۷-۱۴ : حالت نشستن سگ..... ۴۱۹
- ۱۴۶- نگاره ۸-۱۴ : فلجی اسپاسمودیک..... ۴۲۲
- ۱۴۷- نگاره ۹-۱۴ : فلجی عصب زند اعلايي..... ۴۲۵
- ۱۴۸- نگاره ۱۰-۱۴ : فلجی عصب رانی..... ۴۲۶
- ۱۴۹- نگاره ۱۱-۱۴ : فلجی عصب رانی همراه با آتروفی عضلات چهار سر ران..... ۴۲۸
- ۱۵۰- نگاره ۱۲-۱۴ : فلجی عصب سیاتیک، اندام حرکتی روی زمین کشیده می‌شود..... ۴۲۸

- ۱۵۱- نگاره ۱۳-۱۴: فلجی عصب پرونال. حیوان روی قسمت پشتی بند انگشت راه می‌رود ۴۲۹
- ۱۵۲- نگاره ۱۴-۱۴: فلجی عصب درشت‌نی بیش از حد خم و مفصل خرگوشی پایین افتاده ۴۳۰
- ۱۵۳- نگاره ۱۴-۱۵: فلجی عصب سدادی. دور از هم شدن اندام‌ها ۴۳۱
- ۱۵۴- نگاره ۱۴-۱۶: عصب‌دهی اعصاب حسی پوست ۴۳۲
- ۱۵۵- نگاره ۱۴-۱۷: عصب‌دهی اعصاب حسی پوست. اندام عقبی ۴۳۳
- ۱۵۶- نگاره ۱۴-۱۸: گرفتن مایع مغزی نخاعی از ناحیه پس سر ۴۳۵
- ۱۵۷- نگاره ۱۴-۱۹: گرفتن مایع مغزی نخاعی از ناحیه کمری خاجی ۴۳۶
- ۱۵۸- نگاره ۱۵-۱: گوسفندان در حال تعلیف سرخس ۴۴۸
- ۱۵۹- نگاره ۱۵-۲: لاغری (به‌عنوان مثال در نتیجه بیماری یون) ۴۵۰
- ۱۶۰- نگاره ۱۵-۳: گوسفندی که دچار چشم ریختگی و خارش است ۴۵۱
- ۱۶۱- نگاره ۱۵-۴: وضعیت گوسفندی که در اثر فوت رات اندام‌های حرکتی جلویی را خم کرده است ۴۵۲
- ۱۶۲- نگاره ۱۵-۵: سنگ مجرای ادراری ۴۵۳
- ۱۶۳- نگاره ۱۵-۶: نمره بدن ۱ است (گوسفند لاغر) ۴۵۵
- ۱۶۴- نگاره ۱۵-۷: نمره بدن ۵ است (گوسفند چاق) ۴۵۵
- ۱۶۵- نگاره ۱۵-۸: لنفادنیت کازنوز ۴۵۸
- ۱۶۶- نگاره ۱۵-۹: انگل‌های خارجی گوسفند ۴۵۹
- ۱۶۷- نگاره ۱۵-۱۰: مگس میاز ۴۶۰
- ۱۶۸- نگاره ۱۵-۱۱: ارف. جراحات‌های اکتیما ۴۶۱
- ۱۶۹- نگاره ۱۵-۱۲: تورم عفونی قرنیه و بافت ملتحمه ۴۶۳
- ۱۷۰- نگاره ۱۵-۱۳: معاینه دهان با استفاده از دهان بازکن در گوسفند ۴۶۴
- ۱۷۱- نگاره ۱۵-۱۴: آزمایش فرقان در گوسفند ۴۶۸
- ۱۷۲- نگاره ۱۵-۱۵: گرفتن نمونه ادراری از یک میش ۴۷۰
- ۱۷۳- نگاره ۱۵-۱۶: معاینه اسکروتوم در قوچ ۴۷۲
- ۱۷۴- نگاره ۱۵-۱۷: خارج کردن قضیب در یک قوچ ۴۷۳
- ۱۷۵- نگاره ۱۵-۱۸: معاینه پستان در میش ۴۷۵

- ۱۷۶- نگاره ۱۹-۱۵: پرولاپس واژن و راست روده در میش ۴۷۶
- ۱۷۷- نگاره ۲۰-۱۵: محل‌های بعضی از سبب‌های مهم لنگش در گوسفند ۴۷۸
- ۱۷۸- نگاره ۲۱-۱۵: محل‌های بعضی جراحات‌های توأم با لنگش در گوسفند ۴۷۹
- ۱۷۹- نگاره ۲۲-۱۵: انحراف سر با چرخش ۴۸۳
- ۱۸۰- نگاره ۲۳-۱۵: آبسه نخاعی که موجب فلجی در گوسفند شده است ۴۸۳
- ۱۸۱- نگاره ۲۴-۱۵: بره‌ای با هیوترمی و هیپوگلیسمی ۴۹۱
- ۱۸۲- نگاره ۲۵-۱۵: آنتروپیون پلک پایین ۴۹۳
- ۱۸۳- نگاره ۲۶-۱۵: دهان آب افتاده در بره ۴۹۴
- ۱۸۴- نگاره ۱-۱۶: سندروم خوک لاغر - دام در شرایط ضعیفی بسر می‌برد ۵۰۷
- ۱۸۵- نگاره ۲-۱۶: خوک دم گاز گرفته شده ۵۰۸
- ۱۸۶- نگاره ۳-۱۶: گروهی از خوک‌های جوان که یکی از آنها از نظر بدنی ضعیف است ۵۱۰
- ۱۸۷- نگاره ۴-۱۶: گروهی از توله‌خوک‌ها که از پستان مادر شیر می‌خورند ۵۱۲
- ۱۸۸- نگاره ۵-۱۶: خوک ماده‌ای که بیمار است و تمایلی به شیردادن به توله‌های خود ندارد ۵۱۳
- ۱۸۹- نگاره ۶-۱۶: توله‌خوک مبتلا به منتزیت یا نشانه‌های اپیستوتونوس ۵۱۵
- ۱۹۰- نگاره ۷-۱۶: خوک جوان مبتلا به ادم روده ۵۱۶
- ۱۹۱- نگاره ۸-۱۶: خوک مبتلا به بیماری گوش داخلی ۵۱۷
- ۱۹۲- نگاره ۹-۱۶: خوک مبتلا به اسهال خونی ۵۱۹
- ۱۹۳- نگاره ۱۰-۱۶: خوکی با فتق ناف و مغابی ۵۲۱
- ۱۹۴- نگاره ۱۱-۱۶: تخته‌ای برای مهار گروهی از خوک‌های جوان ۵۲۲
- ۱۹۵- نگاره ۱۲-۱۶: خوکی به وسیله پوزه‌بند برای خونگیری از سیاهرگ مهار شده است ۵۲۳
- ۱۹۶- نگاره ۱۳-۱۶: دم برای مهار خوکی نگهداری شده است ۵۲۴
- ۱۹۷- نگاره ۱۴-۱۶: خوک با دیسترس شدید تنفسی ۵۲۶
- ۱۹۸- نگاره ۱۵-۱۶: تغییر رنگ پوست در خوک مبتلا به سپتیسمی ۵۲۸
- ۱۹۹- نگاره ۱۶-۱۶: بیماری‌های پوست خوک ۵۳۰
- ۲۰۰- نگاره ۱۷-۱۶: خوک ماده مبتلا به بادسرخ تحت حاد ۵۳۱

ت ----- معاینه بالینی دام‌های مزرعه

- ۲۰۱- نگاره ۱۸-۱۶: خوک ماده‌ای که زخم در ناحیه اندام جلویی و تهیگاه آن دیده می‌شود..... ۵۳۲
- ۲۰۲- نگاره ۱۹-۱۶: خوک مبتلا به تنگی راست روده..... ۵۳۵
- ۲۰۳- نگاره ۲۰-۱۶: خوک نر جوان با اتساع دیورتیکولوم غلاف قضیب..... ۵۳۸
- ۲۰۴- نگاره ۲۱-۱۶: ماده خوک مبتلا به ورم پستان حاد..... ۵۳۹
- ۲۰۵- نگاره ۲۲-۱۶: ماده خوک مبتلا به سندروم ورم پستان - تورم رحم - آگلاکسی (MMA)..... ۵۴۰
- ۲۰۶- نگاره ۲۳-۱۶: در حالی که پستان ماده خوک ماساژ داده می‌شود تا وی در وضعیت جناغی بخوابد..... ۵۴۱
- ۲۰۷- نگاره ۲۴-۱۶: سُم خوک نواحی از نکروز را در پاشنه و کف سُم نشان می‌دهد..... ۵۴۲
- ۲۰۸- نگاره ۲۵-۱۶ و ۲۶-۱۶: به ترتیب رشد بیش از حد جانی پنجه و بیماری خط سفید و پلی‌آرتریت ناشی از میکوپلاسما هیوسینویه..... ۵۴۳
- ۲۰۹- نگاره ۲۷-۱۶: بچه خوک به وسیله پای عقبش نگهداشته شده است..... ۵۴۵
- ۲۱۰- نگاره ۲۸-۱۶: توله خوک مبتلا به پلی‌آرتریت..... ۵۴۸
- ۲۱۱- نگاره ۲۹-۱۶: توله خوک مبتلا به آرتریت مزمن مفاصل شانه و آرنج..... ۵۵۰
- ۲۱۲- نگاره ۱-۱۷: محل‌های عادی آلودگی جرب در بز..... ۵۶۲
- ۲۱۳- نگاره ۲-۱۷: بز دو جنسی..... ۵۷۷
- ۲۱۴- نگاره ۳-۱۷: دستگاه تناسلی خاجی بز ماده..... ۵۷۸
- ۲۱۵- نگاره ۴-۱۷: بز دو جنسی که دستگاه تناسلی خارجی غیرطبیعی را نشان می‌دهد..... ۵۷۹
- ۲۱۶- نگاره ۵-۱۷: اسکن اولتراسونوگرافی یک بز ماده با آبستنی کاذب..... ۵۸۰
- ۲۱۷- نگاره ۶-۱۷: اسکن اولتراسونوگرافی بزی که ۷۰ روز آبستن است..... ۵۸۱
- ۲۱۸- نگاره ۷-۱۷: نمای عقبی بز ماده مبتلا به تورم پستان مزمن..... ۵۸۸
- ۲۱۹- نگاره ۸-۱۷: بز مبتلا به آرتریت مزمن مفصل زانوی راست..... ۵۹۵

بیشتر اشتباهات با مشاهده نکردن رخ می‌دهد نه با ندانستن

آنون^۱

مقدمه نویسندگان

معاینه بالینی بخش اصلی مراحل تشخیص دامپزشکی است. و اطلاعات مورد نیاز برای تعیین بیماری یا بیماری‌هایی که نابهنجاری‌های بالینی را در دام به وجود آورده، در اختیار دامپزشک قرار می‌دهد. افزون بر این، اطلاعات به دست آمده از معاینه بالینی در تعیین شدت فرایند بیماری به دامپزشک کمک می‌کند. بدون معاینه بالینی و تشخیص دقیق غیرمحمّل است که درمان، کنترل، پیش‌آگهی و سلامت دام فراهم آید.

هدف این کتاب کمک به دامپزشکان برای انجام معاینه بالینی دقیق دام و افزایش آگاهی آنها از روش‌های پیشرفته به کار رفته در ارزیابی‌های تکمیلی است. به دانشجویان دامپزشکی در درکشان از معاینه بالینی دام‌های مزرعه کمک خواهد کرد و به عنوان مرجع فوری برای دامپزشکانی که برای معاینه بالینی دام‌ها فراخوانده می‌شوند و همچنین در فراهم آوردن اطلاعات بیشتر برای دامپزشکان با تجربه به منظور افزایش مداوم حرفه ایشان، مؤثر خواهد بود. مؤلفان سعی کرده‌اند که در این کتاب راه‌های معاینه بالینی نژادهای دام‌های مزرعه را توصیف کرده و به تصویر بکشند. در سراسر کتاب حالت‌هایی به کار رفته که عوامل خطرزا و نابهنجاری‌های بالینی را که ممکن است وجود داشته باشند، به نمایش گذاشته شوند. با این روش، مؤلفان کوشش کرده‌اند اطلاعاتی را فراهم کنند تا خواننده قادر باشد به تشخیص تفریقی دست یابد. تصاویر زیادی برای تکمیل متن ارائه شده است.

در بخش نخست این کتاب مبانی معاینه بالینی شرح داده شده است. بخش دوم و بیشترین قسمت کتاب به معاینه بالینی گاو اختصاص دارد. پس از فصلی درباره معاینه عمومی

خ----- معاینه بالینی دام‌های مزرعه

گاو. هر فصل به یک عضو یا ناحیه ای از بدن مربوط است که در آن آناتومی کاربردی به طور ساده شرح داده شده و سپس معاینه بالینی به صورت کامل توصیف شده است. در هر یک از این بخش‌ها فهرستی برای چگونگی انجام معاینه و این که چه نابهنجاری‌هایی وجود دارد، ارائه می‌شود. بخش‌های دیگر کتاب به معاینه بالینی گوسفند و بز اختصاص پیدا کرده است. در جاهایی که معاینه دستگاه بدن گوسفند و بز به گاو شباهت داشته باشد خواننده به آن قسمت از معاینه گاو ارجاع داده شده است.

کتاب به مقدار زیادی بر پایه تجربه مؤلفان به عنوان دامپزشک، متخصصانی که بیمار به آنها ارجاع داده می‌شود و مدرس دانشجویان دامپزشکی بنا نهاده شده است. مؤلفان امیدوارند که خوانندگان این کتاب را مفید و جالب بیابند.

بنام خداوند جان و خرد

پیش‌گفتار

خداوند را سپاس گذاریم که فرصت ترجمه کتاب معاینه بالینی دام‌های مزرعه را به ما عطاء فرمود تا این کتاب را که توسط دو نفر از اساتید دانشگاه کمبریج انگلستان تألیف و در سال ۲۰۰۲ میلادی انتشار یافته است ترجمه نماییم. مترجمان، کتاب مذکور را که با سفارش گروه علوم دامپزشکی فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران خریداری شده بود در یکی از جلساتی که در فرهنگستان علوم داشتند مورد ملاحظه و بهتر بگویم مذاقه قرار دادند. با توجه به سوابق مترجمان که هر کدام دارای تألیفات و ترجمه‌های زیادی در زمینه دامپزشکی و تخصصی خود دارند، تصمیم گرفتند کتاب حاضر را که از نظر محتوایی غنی می‌باشد و در حد امکان حق مطلب را اداء نموده است ترجمه نمایند.

از آنجایی که معاینه بالینی دام شامل تاریخچه بیماری، معاینه بالینی حیوان و بررسی محیط و در صورت لزوم آزمایش‌های تکمیلی می‌باشد و در رسیدن به تشخیص نقش اصلی را ایفا می‌نماید، باید سعی شود که دانشجویان و دامپزشکانی که در مزرعه فعالیت دارند به اندازه کافی در زمینه معاینه بالینی دام اطلاعات داشته باشند تا در رسیدن به تشخیص بیماری و به دنبال آن درمان، پیشگیری و کنترل را بر مبنای علمی انجام دهند. چنانچه غیر از این باشد، موفقیت به دست نمی‌آید و تمام کارهای انجام شده عبث خواهد بود. با این توصیف مترجمان اهتمام ورزیدند که هرچه زودتر کتاب ترجمه و در دسترس همکاران و دانشجویان دامپزشکی و علاقمندان قرار گیرد و از آن بهره‌مند شوند.

کتاب دارای هفده فصل است که بیشترین فصل‌های آن به معاینه بالینی گاو اختصاص دارد. به عبارت دیگر چهارده فصل آن شامل مبانی معاینه بالینی، معاینه بالینی گاو، معاینه بالینی دستگاه لنفاوی، معاینه بالینی پوست، معاینه بالینی سر و گردن، معاینه بالینی دستگاه قلبی و عروقی، معاینه بالینی دستگاه تنفس، معاینه بالینی دستگاه گوارش، معاینه بالینی دستگاه ادراری،

ض ----- معاینه بالینی دام‌های مزرعه

معاینه بالینی دستگاه تناسلی ماده، معاینه بالینی دستگاه تناسلی نر، معاینه بالینی پستان، معاینه بالینی دستگاه عضلانی - اسکلتی و معاینه بالینی دستگاه عصبی که مثال‌های زیادی درباره بیماری‌های گاو آورده شده است به رشته تحریر درآمده است.

فصل‌های پانزدهم، شانزدهم و هفدهم به معاینه بالینی گوسفند، خوک و بز اختصاص دارند که دستگاه‌های مختلف بدن دام را از نظر معاینه بالینی شرح داده است و در مواردی که معاینه شبیه به گاو هست به فصل مربوطه ارجاع داده است.

با اینکه نام کتاب معاینه بالینی دام‌های مزرعه است مؤلفان جهت درک بیشتر خوانندگان بیماری‌هایی را که دستگاه‌های مختلف را درگیر می‌کند نیز شرح داده‌اند تا معاینه کننده راحت‌تر کار را دنبال نماید و به تشخیص قطعی برسد. در هر موردی که مؤلفین لازم دانسته‌اند آزمایش‌های تکمیلی را توصیه نموده و روش‌های استفاده از آنرا بیان داشته‌اند. از ویژگی دیگر کتاب حدود ۲۲۰ تصویر است که بر غنای کتاب افزوده و معاینه بالینی را به تصویر کشیده است تا خواننده را در رسیدن به تشخیص کمک نماید. در پایان هر فصل چک‌لیستی توسط مؤلفین مدون شده است که دامپزشک را در انجام معاینه بالینی راهنمایی و به‌ترتیب اعضاء را بازرسی نماید. در ضمن فهرست مندرجات کتاب، فهرست نگاره‌ها، واژه‌نامه لاتین برحسب الفبا و فهرست موضوعی کتاب (ایندکس) نیز تدوین شده است تا خوانندگان به‌راحتی بتوانند از مطالب کتاب حاضر استفاده نمایند.

در خاتمه مترجمان وظیفه خود می‌دانند از مسئولین، کارمندان و کارکنان محترم مؤسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران که در چاپ این اثر نهایت سعی و کوشش را مبذول داشته‌اند صمیمانه تشکر نمایند و برای آنها از خداوند متان آرزوی سلامتی و توفیق نمایند. همین‌طور از همکار ارجمند و دانشمند ما جناب آقای دکتر حسن تاجبخش استاد ممتاز دانشگاه تهران به‌خاطر راهنمایی‌ها و مساعدتی که فرمودند از صمیم قلب تشکر نمایند و از خدای متعال سلامتی ایشان را آرزو نمایند.

مترجمان بر خود لازم می‌دانند هرگونه پیشنهاد و رهنمودی را از طرف خوانندگان در جهت بهبود کتاب با کمال میل در چاپ بعدی مورد نظر قرار دهند.

اسفندماه ۱۳۸۵ شمسی

مترجمان